

LANDSSTÝRISMÁLANEVNDIN

Síðani 2004 hevur nevndin verið mannað av tveimum samgongulimum og einum andstøðulimi, ið hevur verið formaður. Áðrenn 2004 hevði andstøðan tveir limir og samgongan formannin.

Landsstýrismálanevndin skal boða løgtinginum frá, um hon metir, at landsstýrismaðurin hevur borið seg ólógliga at. Nevndin kann síðani krevja, at løgtingsformaðurin setur kanningarstjóra at kanna málið.

nevndini, meðan samgongan hevur tveir limir. Longu her meina tey flestu, at trupulleikar eru við partloysinum. Landsstýrismálanevndin skal hava eftirlit við landsstýrismonnunum, tað vil siga, við umboðunum, sum samgongan hevur valt at seta sum landsstýrismenn. Samgongulimirnir skulu alto

hava eftirlit við umboðum, sum teir sjálvir hava valt at seta út í landsstýri. Um heilt illa vil til, so kunnu umboð í landsstýrismálanevndini enntá vera varafólk, ið eru komin á ting, júst tí at viðkomandi landsstýrismaður gjørdist landsstýrismaður. Gegnis- trupulleikarnir hjá

samgongulimunum í landsstýrismálanevndini eru eyðsýndir. Einfalt sagt, í fleiri førum hava samgonguumboðini alt at missa. Andstøðuumboðið hevur nøkumlunda sama trupulleika. Ein andstøðupolitikkari hevur eitt yvirskipað mál – at fáa samgonguna frá. Tískil vil ein

og hvør ákæra móti einum landsstýrismanni vera eitt kærkomið høvi at leggja trýst á landsstýrismannin, landsstýrið og samgonguna. So andstøðulimirnir fer altíð at hava eina orsök at koma til eina neiliga niðurstøðu, og fer samstundis altíð at vera opin fyri ákæruni um, at viðkomandi atkvøðir sum

hann ger, fyri at vinna samgonguni neisir. Hin ákæran hjá Jógvan Páll Lassen er um førleikakrøvini. Ákæran er, at limirnir í landsstýrismálanevndini ikki hava neyðuga førleikan at meta um, hvørt landsstýrismenn hava brotið hesa ella hasa lógina ella ikki. At gera lögfrøðiligar metingar krevur lögfrøðiliga útbúgving og hollar royndir í rættargongd, heldur Jógvan Páll Lassen. Advokaturin heldur, at umframt at meta um, hvørt ein landsstýrismaður hevur brotið onkra lóg, eigur landsstýrismálanevndin, eins og ein ákæri, at meta um, hvørt gjørligt verður, at døma viðkomandi fyri hetta lógarbrotið. Finnur nevndin, at landsstýrismaðurin hevur brotið onkra lóg, kann hon krevja, at løgtingsformaðurin setur ein kanningarstjóra. Hetta er júst fyri at tryggja, at eftir at landsstýrismálanevndin er komin til eina niðurstøðu, verður víðari saksongdin óheft og uttanvaltað. Jógvan Páll Lassen vísir á, at í veruleikanum er landsstýrismálanevndin óneyðug. Í sama viðfangi, sum stýris- skipanarlógin nevnrir, at

landsstýrismálanevndin kann krevja at kanningarstjóri verður settur, nevnrir hon eisini, at 2/5 av tingmonnum kunnu krevja tað sama. Hetta merkir, at í staðin fyri at ein løgtingslimur heitir á landsstýrismálanevndina at kanna eitt mál, kann hann samla stuðul frá 13 øðrum tingmonnum til at seta ein uttanvaltaðan kanningarstjóra. Jógvan Páll Lassen sigur, at um ein partú vil hava eina nevnd at heita á ella vísa til, so hevði verið betri at ein uttanvaltað nevnd varð sett, har til dømis sorinskrivarin útnevndi ein lim, advokatfelagið ein lim og setrið ein lim. Jógvan Páll Lassen heldur, at júst uttanvaltaðar kanningar eru tað, ið kunnu bjarga trúvirðinum hjá politisku skipanini. – Tað er ein grunnleggjandi trupulleiki, at ein skipan skal kanna seg sjálva. Tað hevði verið nógv betri fyri trúvirði hjá politisku skipanini, um uttanvaltaðar, óheftar kanningar vóru gjørdar í slíkum málum, av fólki, við neyðugu førleikunum.

danjal@sosialurin.fo

§ 38. Løgtingið setur eina trýggja manna nevnd av løgtingsmonnum at hava eftirlit við, at starv landsstýrisins verður útint á lógligan hátt. **Stk. 2.** Hevur nevndin illgruna um, at óregluliga hevur verið atborið, kann hon krevja, at løgtingsformaðurin setur ein kanningarstjóra, sum ikki hevur dómsmyndugleika. Hann skal, eftir at hann hevur kannað málið, gera eina frágreiðing til løgtingið, hvørt fyrisitingin í ávísu máli er útint á lógligan hátt. Tveir fimtingar av løgtingsmonnum kunnu skrivliga seta fram sama krav. **Stk. 3.** Kanningarstjórin skal hava lögfrøðiligt embætisprógv og skal ikki verða starvsettur í fyrisiting landsstýrisins, á stovni undir landsstýrinum, hjá dómsvaldinum ella fyrr hava viðgjørt málið. **Stk. 4.** Kanningarstjórin hevur rætt til at krevja skrivligar ella munnligar upplýsingar frá einskildum borgarum eins og frá almennum embætismonnum.

Jákup Mikkelsen

Fólkaflokkurin fer seinni í vikuni at hava fund um landsstýrismálanevndina, og Jákup Mikkelsen, formaður í tingmanningini hjá Fólkaflokkinum, vil tí ikki gera nakrar viðmerkingar til málið.

Høgni Hoydal

fekk tvey umboð og andstøðan eitt. Síðani tá hava samgonguumboðini forða fyri, at nevndin fær gjørt sítt arbeiði.

– Landsstýrismálanevndin tænr ongum endamáli, so leingi sum samgongan misnýtir hana, sigur Høgni Hoydal, formaður í Tjóðveldi. Høgni Hoydal minnst, at landsstýrismálanevndin spældi ein leiklut fyrstu árin, hann var í politikki. – Men tá ABC samgongan tók við í 2004, broytti hon samansetingina av nevndini, so at samgongan

Jenis av Rana

tí at løgtingið kann krevja, at kanningarstjóri verður settur, er landsstýrismálanevndin eitt óneyðut millumlið.

– Landsstýrismálanevndin er í besta føri virðisleys, sigur Jenis av Rana, formaður í Miðflokkinum. – Meirilutin hevur altíð ein áhuga í, at einki hendir, tí annars kann samgongan rúka. Hetta ger at nevndin verður ov veik. Hon torir ikki at koma við greiðum ella umstríddum niðurstøðum. Jenis av Rana sigur eisini, at av